

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10
תמ"ש 43145-05-10
תמ"ש 43244-05-10
תמ"ש 24021-08-10

בפני כב' השופט סארי ג'יוסי

התובעות

1. ע.ל. (קטינה)
2. ת.ל. (הנתבעת בתמ"ש 24021-08-10)

נגד

הנתבע ש.ל. (התובע בתמ"ש 24021-08-10)

פסק דין

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

רקע

1. ארבע תביעות בין בני זוג לשעבר שנדונו במאוחד. עיקר המחלוקת בין בני הזוג נסובה סביב משמורת בתם הקטינה כבת 4 שנים כיום, כאשר האם פעלה, על פי טענות האב, באופן חד צדדי, לקחה את הקטינה ועברה להתגורר עימה ב-***, מרחק של למעלה משעה וחצי ממקום המגורים המשותף של בני הזוג ב-***, שם ממשיך להתגורר האב, וזאת מבלי לקבל את הסכמתו ומבלי לבקש את אישור בית המשפט.

ואלה הן התביעות שנדונו במאוחד :

האחת, תביעה בה עתרה האם (להלן: "האם" או "הנתובעת") למשמורת על הקטינה "ע"י ילידת 27/5/08 (להלן: "הקטינה") (תמ"ש 43185-05-10).
השנייה, תביעה בה עתרה האם לחיוב האב במזונות ומדור הקטינה (תמ"ש 43145-05-10).
השלישית, אף היא הוגשה ע"י האם ועניינה פירוק שיתוף (תמ"ש 43244-05-10), ואילו התביעה הרביעית הוגשה ע"י האב (להלן: "האב" או "הנתבע") ובה עתר להורות, כי

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 המשמורת על הקטינה תהא בידי, ולחלופין תהיה משותפת לשני ההורים (תמ"ש - 24021
- 2 08-10).
- 3
- 4 2. הצדדים נישאו זה לזו כדמו"י ביום 14/7/05, ונפרדו בשלהי חודש 5/10. מנישואיהם נולדה
- 5 להם הקטינה. תחילה התגוררו בני הזוג ב- *** ליד הורי הנתבע. מספר חודשים בטרם
- 6 הפירוד, ובעקבות משבר שפקד את יחסיהם, עברו בני הזוג להתגורר ב- ***.
- 7
- 8 בחודש 5/10 העתיקה האם את מקום מגוריה ל- *** , שם מתגוררת אימה, כשהיא לוקחת
- 9 עמה את הקטינה, מבלי שקיבלה את הסכמת האב לכך, ומבלי שהגישה בקשה מתאימה
- 10 לביהמ"ש.
- 11 האב התנגד למעבר הקטינה ל- *** וביקש כי ביהמ"ש יורה על השבתה ל- ***.
- 12
- 13 3. ביום 26/5/10 ניתנה החלטה, במעמד צד אחד, בבקשת האם למשמורת זמנית על הקטינה.
- 14 ביהמ"ש נעתר לבקשתה, וכן הורה על הזמנת תסקיר של פקיד סעד מלשכת הרווחה ב- ***.
- 15 ביום 4/8/10 הוגש תסקיר של פ.ס לסדרי דין מהאגף לשירותים חברתיים בעיריית *** , לפיו
- 16 הומלץ, כי המשמורת תהיה בידי האם לצד המלצות בדבר הסדרי ראייה עם האב, כפי
- 17 שפורטו בתסקיר. פקידת הסעד נחקרה על תסקירה, אך בסופו של יום הסכימו הצדדים, כי
- 18 ההכרעה בעניין תידחה עד להחלטה אחרת, ועל מנת למנות מומחה שיבחן את הסוגיות
- 19 שבמחלוקת, תוך שהסכימו ביניהם על הסדרי ראייה.
- 20
- 21 4. בהחלטה מיום 21/12/10 חוייב האב בתשלום מזונות זמניים לקטינה בסכום של 2,700 ₪
- 22 לחודש.
- 23
- 24

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

טענות הצדדים בתביעות המשמורת

1

2

3

5. התובעת טענה, כי כחצי שנה עובר להגשת תביעותיה, החליטו הצדדים כי מוטב שיתגרשו

4

ומאז הם פעלו להסדרת ענייניהם המשותפים לצורך גירושיהם.

5

לטענתה, הצדדים חיו ברווחה כלכלית שהתאפשרה מהכנסותיו של הנתבע, כאשר כל

6

מבוקשה של התובעת ניתן לה ולא היה חסר לה דבר, עד שלאחרונה חדל הנתבע מלשאת

7

בהוצאות התובעת והקטינה. התובעת טענה, כי לאחר לידתה של הקטינה היא לא חזרה

8

לעבודתה והקדישה את כל זמנה לגידולה, אם כי כשלושה חודשים לפני הגשת התביעות

9

היא עבדה בעבודה זמנית לאור כוונת הצדדים לעבור להתגורר ב-***.

10

התובעת טענה, כי עד לפני כחצי שנה מהגשת התביעה התגוררו הצדדים ב-*** סמוך

11

למשפחת הנתבע, אך בשל המשבר הזוגי שפקד אותם הם החליטו לעבור ולהתגורר ב-***

12

באופן זמני, שם נתקבל הנתבע לעבודה זמנית, והם שכרו דירה ב-*** לתקופה קצובה של 9

13

חודשים בלבד, וזאת מתוך הסכמה והחלטה משותפת, כי עם סיום תקופת השכירות יעברו

14

הצדדים להתגורר במרכז הארץ, שם ינסו את מזלם יחדיו. לטענתה, לאחר המעבר ל-***

15

גבר המתח בינה לבין הנתבע והם החליטו להתגרש.

16

17

6. התובעת טענה עוד, כי במסגרת ההיערכות לקראת הגירושין הציע לה הנתבע לעבור

18

להתגורר ב-***, שם מתגוררת אימה, ומתוך כוונה, כי כך יופחת מעל גבו חלק מהעול

19

הכלכלי. בהתאם, החלה התובעת בהכנות למעבר ל-***. משך כחודשיים שהו התובעת

20

והקטינה בסופי שבוע ב-****, למעט בשבתות בהן שהתה הקטינה עם הנתבע, והוסכם כי

21

החל מחג השבועות – 18/5/10, תעבורנה התובעת והקטינה להתגורר באופן קבוע ב-***.

22

לטענת התובעת, מספר ימים לפני המעבר הסופי ל-*** חזר בו הנתבע מההסכמות והחל

23

להתעמר בה והודיע לה, כי החליט להגיש תביעה לשלום בית. לטענתה, התובע אף חטף את

24

הילדה, ביום 13/5/10, ונעלם עימה. לטענתה הנתבע הודיע לה, כי אם לא תיענה לדרישותיו

25

כי אז יהא עליה "לשכוח מהילדה".

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 התובעת סבורה, כי טובת הקטינה מחייבת השארתה במשמורתה ובחזקתה, שכן הקטינה
- 2 רגילה לטיפולה, קשורה אליה ומורגלת להימצא במחיצתה.
- 3
- 4 7. האב עתר בתביעתו למשמורת על הקטינה, ולחלופין, להורות כי המשמורת תהא משותפת.
- 5 8. לתביעה זו צירף האב גם בקשה לצו עשה להשבת הילדה מ- *** ל- ***.
- 6 בנוסף עתר האב לערוך לשני ההורים בדיקת מסוגלות הורית, ע"י מומחה מטעם ביהמ"ש.
- 7 האב תיאר בהרחבה את חייו המשותפים עם התובעת מאז שנישאו, כשלגרסתו היא נהגה
- 8 כלפיו בחוסר כבוד לאורך תקופת נישואיהם.
- 9 איני רואה צורך להרחיב בעניין זה, אם כי אציין, כי באשר למעבר ל- *** טען האב, כי
- 10 האישה היא זו שרצתה לעבור ל- *** כדי להתגורר ליד אימה, וכי הוא לא רצה בכך משום
- 11 שהדבר מכביד עליו כלכלית. הוא גם הכחיש, כי חטף את הילדה וטען, כי התלונה של
- 12 התובעת היתה על סחיטה ואיומים ולא חטיפה, וכי התיק נסגר מחוסר אשמה.
- 13
- 14 9. האב טען, כי אף שעפ"י "ההלכה" הילדה לעולם אצל אימה, הרי בנסיבות המקרה דנן ובשל
- 15 טובת הילדה יהא נכון לקבוע משמורת משותפת להורים.
- 16 לטענתו, התובעת לא דואגת לטובת הקטינה אלא שדואגת לטובתה עצמה, ומבקשת לעבור
- 17 ל- *** אף שפעולה כזו סותרת את טובת הקטינה, ויש בה לגרום "לתסמונת הניכור
- 18 ההורית", ולניתוקה המוחלט של הילדה מאביה.
- 19 עוד טען, כי מעשה התובעת פוגע בזכות האב לאבהות.
- 20 האב עתר, כי במידה וייקבע כי המשמורת תהא בידי האם, כי אז להורות על הסדרי ראייה
- 21 מוגברים ורחבים.
- 22
- 23
- 24
- 25

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 טענות הצדדים בתביעת המזונות והמדור
- 2
- 3 10. האם טענה, כי לאור הכנסות הנתבע, מצבו הכלכלי והכספים שצבר, נקל עליו לספק את
- 4 מלוא צרכי הקטינה; לפי התובעת, הנתבע עובד כיום במספר משרות הוראה במוסדות
- 5 שונים, והכנסתו הכוללת מוערכת על ידה בכ- 8,000 ₪ נטו, כשלעומתו ועד לאחרונה היא
- 6 עבדה משך שלושה וחצי חודשים כמזכירה והכנסתה היתה בסך של 2,500 ₪ במוצא, בעוד
- 7 שכיום אינה עובדת. התובעת הוסיפה, כי יש לבנה"ז רכב מסוג הונדה סיויק שרכשו בשנת
- 8 2009 מאמו של הנתבע, אך נשאר רשום על שמה, וכן כי יש להם כספים משותפים בסך של
- 9 600,000 ₪ המופקדים בחשבון הרשום על שם הנתבע, שמקורם בכספים שקיבל הנתבע
- 10 בירושה מאביו המנוח. התובעת טענה בהקשר זה, כי היה לה, משך ארבע שנים, ייפוי כוח
- 11 בחשבון זה והיא אף משכה ממנו כספים לצרכי הבית וצרכיה האישיים, ולפיכך הכספים
- 12 הפכו להיות משותפים. התובעת הוסיפה, כי לנתבע זכויות ממקום עבודתו, וכי הוא זכאי
- 13 להטבות רבות מהם נהנים עובדי המדינה.
- 14 לפי התובעת, צרכי הקטינה עומדים ע"ס 6,900 ₪ לחודש, לפי הפירוט הבא; 1,000 ₪
- 15 בגין מוצרי מזון, 400 ₪ ביגוד והנעלה, 400 ₪ טיטולים מגבונים ומשחות, 200 ₪ הוצאות
- 16 רפואיות, 300 ₪ משחקים וספרים, 500 ש"י נסיעות, 300 ₪ בילוי, 2,000 ₪ הוצאות מעון,
- 17 600 ₪ בגין השתתפות בהוצאות אחזקת בית (30%), 1,200 ₪ דמי טיפול ושמרטף.
- 18 התובעת הוסיפה, כי על הנתבע לשאת בכל הוצאות הבריאות של הקטינה, הוצאות מיוחדות
- 19 שיהיו מעת לעת.
- 20
- 21 11. האב טען מצידו, כי הכנסות הצדדים נמוכות, הוא משתכר כ- 4,100 ₪ לחודש ואילו
- 22 התובעת משתכרת 3,500 ₪. בהתאם טען האב, כי יש לחייבו במזונות הכרחיים של
- 23 הקטינה שעומדים לטענתו על סך של 1,250 ₪, כאשר בנסיבות המקרה דגן יש אף להעמידם
- 24 על 850 ₪ בלבד, בנוסף להוצאות מדור והחזקתו בסך של 500 ₪, ובסה"כ להעמיד את
- 25 מזונות הקטינה על סך של 1,350 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 הנתבע הבהיר, כי רמת חייהם של בני הזוג היתה מתחת לנמוכה, והם נעזרו במשפחות
2 הצדדים, ובעיקר במשפחתו שלו ובכספי הירושה שקיבל.
3 הנתבע הוסיף, כי הקטינה עומדת להיכנס לגן חובה וכן, כי יש לקחת בחשבון את כל
4 ההטבות וההנחות שיינתנו לתובעת, במידה והמשמורת תהיה משותפת או שתהיה בידיה
5 בלבד, וכן להתחשב בקצבת הילדה המתקבלת מהמל"ל.
6 הנתבע הוסיף וטען, כי יש להתחשב בהכנסות האישה, וכי עליה לשאת בהוצאות הקטינה
7 יחד איתו בחלקים שווים.

התביעה הרכושית

10
11 12. בתביעה הרכושית עתרה התובעת להורות על פירוק השיתוף בנכסים והזכויות שפורטו לעיל
12 (הרכב, כספי הירושה וזכויות הנתבע ממקום עבודתו), וחלוקת התמורה בחלקים שווים
13 ולקבוע, כי היא שותפה מלאה והבעלים של מחצית כל רכוש השידך לנתבע.

14
15 13. הנתבע טען, כי הרכב הוא של אימו אך בני הזוג נעזרו בו. עוד טען, כי לתובעת אין כל זכויות
16 בכספי הירושה שקיבל לפני נישואי הצדדים, וכי היא היתה מיופת כוח בחשבון בו הופקדו
17 כספי הירושה במשך שנה וחצי בלבד, ולא במשך 4 שנים כטענתה.
18 באשר לזכויותיו ממקום עבודתו טען הנתבע, כי ככל שישנן זכויות כאלה הרי יש לחלקן
19 בהתאם לתקופת השיתוף הקצרה.

20
21 14. בדיון מיום 21/12/10 הובהר, כי עיקר המחלוקת בתביעה הרכושית מתמקדת בשתי שאלות;

22 (א) האם כספי הירושה שקיבל הנתבע בעקבות פטירת אביו בשנת 1996 הפכו בהתאם

23 לטענת התובעת, במרוצת הזמן, ועפ"י המערכת ההסכמית בינה לבין בעלה,

24 לכספים משותפים, או שמא מדובר בכספים שנותרו של הנתבע בלבד?

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 מיהו הבעלים של הרכב הרשום ע"ש אימו של הנתבע, כשלטענת התובעת הוא נרכש
2 מכספי פיצויים שנתקבלו מחברת ביטוח בגין רכבם הקודם שניזוק ללא תקנה, ברם
3 הוא נותר רשום על שם האם?
4

חומר הראיות

- 5
6
7 15. ד"ר דניאל גוטליב ממכון שינוי בהרצליה, מונה כמומחה מטעם ביהמ"ש, לצורך מתן חוות
8 דעת בשאלות העולות במסגרת התביעות ההדדיות למשמורת, ובקשת האב להשבת הקטינה
9 ל***. המומחה נתבקש לבדוק את השאלות הבאות; מהו הסדר המשמורת המשרת את
10 טובת הקטינה? האם טובת הקטינה עולה בקנה אחד עם מעברה ל-***, או שמא טובתה
11 מחייבת השבתה ל-***? הסדרי הראיה והביקורים?
12 ד"ר גוטליב הגיש חוות דעתו ובה המליץ על השארת הקטינה במשמורת אמה ב-***.
13 בעקבות חוות דעתו, נחקר נגדית על ידי האב.
14
15 16. בפני ביהמ"ש הונח גם תסקיר של עו"ס לסדרי דין שהוגש כאמור, במסגרת הדיון בבקשת
16 האם למשמורת זמנית על הקטינה, אשר התייחס לסוגיית מעבר האם והילדה מ-*** ל-
17 ****.
18
19 17. האם העידה לעצמה, חקירתה הראשית נמסרה בתצהיר – ת/1 עליו נחקרה בחקירה נגדית.
20
21 18. הנתבע העיד לעצמו, עדותו הראשית אף היא נמסרה בתצהיר.
22 בנוסף העידה מטעם הנתבע גב' ט.נ., גננת בפעוטון "****" ב-***, בו שהתה הקטינה
23 כשהיתה ב-***.
24 במהלך שמיעת הראיות הוגשו ע"י הנתבע שני תקליטורים כשלטענתו, באחד שומעים שהוא
25 מאוים ע"י האם, ובשני שומעים בכי של הקטינה שלא רצתה לחזור לאמה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1

2

הצדדים סיכמו את טענותיהם בכתב, ולהלן הכרעתי בתביעות השונות.

3

4

הכרעה בתביעות ההדדיות למשמורת

5

6

המסגרת הנורמטיבית

7

8

19. הטענה המרכזית שבפי הנתבע – האב עליה חזר בכתבי הטענות ובסיכומיו הארוכים

9

שהשתרעו על פני 60 עמודים, היתה, כי התובעת עשתה דין לעצמה, העתיקה את מקום

10

מגורי הקטינה, ללא הסכמתו, ל- ***, ומשיקולי נוחיות שלה בלבד, ומבלי להתחשב בטובת

11

הילדה וזכויותיו כאב.

12

לטענת הנתבע, טובת הקטינה מחייבת החזרתה ל- *** ולמשמורת משותפת של שני הוריה.

13

14

20. אבהיר, כי לצורך הכרעה בתביעות המשמורת אין צורך להכריע באשר לסיבה בגינה

15

העתיקה האם את מקום מגוריה, ואם זו היתה החלטה משותפת שקיבלו הצדדים עובר

16

לפירוד, ממנה חזר בו הנתבע, כטענת האם, או שמא החלטה עצמאית של האם ומשיקולי

17

נוחיות שלה בלבד, כפי שטוען האב.

18

19

21. אכן, קביעת מקום מגורי הילדים הוא תפקיד משותף של הורים לילדים, אף אם הם

20

פרודים, ופעולה חד צדדית של אחד ההורים והעתקת מקום מגורי הילדים אינה כדון, אלא

21

אם קדם לה הליך בפני בית המשפט על פי סעיף 18 [לחוק הכשרות המשפטית](#)

22

[והאפוטרופסות](#) התשכ"ב – 1962.

23

24

עם זאת, לפי הבנתי שלי, העובדה לפיה האם לא עשתה כן, והעתיקה את מקום מגורי

25

הקטינה ללא הסכמת האב, אין בה, כשלעצמה, כדי להטות את כפות המאזניים לטובת

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 האב, ואין מתחייבת ממנה הקביעה, כי בכל מקרה, יש להורות על השבת הקטינה ל- ***

2 וליתן את המשמורת בידי האב, אך בשל העובדה שהאם פעלה באופן חד צדדי.

3 וכל כך מדוע? נניח לרגע כי האם היתה פועלת אחרת ומגישה, כמקובל, וכפי שמצופה

4 מהורה אחראי, בקשה לאשר לה העתקת מגורי הקטינה וזאת בנוסף לבקשה למשמורת

5 זמנית שהגישה בשעתו. במקרה כזה כשהאם מודיעה באופן חד משמעי כי בכוונתה לעבור

6 למקום מגורים אחר, הרחק מאותו מקום מגורים משותף, כי אז היינו בוחנים את שאלת

7 המעבר באותה אספקלריה של טובת הקטינה וזאת בשים לב לעובדה כי בכל מקרה האם

8 מבקשת לעבור בעצמה למגורים באזור מרוחק.

9 אומנם, זוהי דרך המלך ועל פיה מצופה כי הורים ינהגו, שכן דרך זו מבטיחה בירור הסוגיה

10 בזמן אמת ולא לאחר מעשה כשהורה אחד הציב עובדות מוגמרות בשטח. לא רק זאת, דרך

11 זו תבטיח כי במידה ויתברר לבית המשפט כי המעבר אינו משרת את טובת הקטין, וכי עדיף

12 שהקטין יישאר במשמורת ההורה השני המבקש להמשיך ולהתגורר באותו מקום, יאסור

13 בית המשפט על ההורה השני העתקת מגורי הקטין ויורה, בזמן אמת, על השארתו בידי

14 ההורה השני.

15 ברם, והגם שזוהי דרך המלך, הרי שמקום והמעבר בוצע, שלא באישורו של בית משפט, אך

16 גם לא בניגוד להחלטה של בית משפט, אין להעניש את ההורה שביצע את המעבר ויש לבחון

17 את השאלה לגופה, היינו האם מגורי הקטין במקום החדש ומשמורתו בידי אותו הורה

18 משרתת את טובתו יותר מאשר מגוריו עם ההורה השני. הדברים אמורים במיוחד שעה

19 שעסקינן בקטין בטווח הגילאים שנה עד ארבע או חמש, להבדיל מקטינים בגילאים

20 מתקדמים יותר. לגבי קטינים בגילאים אלה ניתן לומר, כי הוריהם מהווים עבורם את כל

21 עולמם, טרם פיתחו קשרים מסועפים עם סביבתם, ומעברם עם ההורה המשמורן למקום

22 מגורים חדש, לרוב אינו מעמידם בפני מציאות חדשה ושונה מזו שהורגלו לה. אין מדובר,

23 במקרים כאלה, במעבר המהווה עקירה של הילד מתוך הוויה וסביבה להן הורגל בשל אותם

24 טעמים ונראה כי במקרה כזה ההתמודדות של הקטין וקשיי המעבר, אינם קשורים

25 בהעתקת המגורים למקום רחוק, אלא יותר בשל הפירוד בין הורים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 על כך יש להוסיף, כי ילדים בגילאים כאלה מתאקלמים די מהר בסביבתם החדשה כשאחד
2 ההורים נמצא לצידם ומסייע בידם לעשות כן.
3
4 יתר על כן, סבורני כי יש לכבד את רצונו של כל אחד מההורים במקרה של גירושין או
5 פירוד, לפתוח דף חדש בחייו, ולעבור לאורח חיים עצמאי היכן שיחפץ. זכות זו, היא זכות
6 יסוד והיא זכות חוקתית המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, במסגרת הזכות לכבוד
7 והזכות לחירות אישית.
8
9 נוכח כל האמור לעיל, הרי שאם יתברר כי בנסיבות העניין לא נפגע עקרון טובת הילד
10 כתוצאה מהמעבר, הרי שמאזן השיקולים השונים, והם בעיקר השיקול של הכבדה על אותו
11 הורה שמוצא את עצמו מרוחק מבנו או בתו מחד, לעומת זכות ההורה השני לחירות אישית
12 וכבוד מאידך, הרי שכף המאזניים נוטה לטובת קיום זכויות אותו הורה שנמצא מתאים
13 לשמש כמשמורן.
14
15 על כל אלה יש להוסיף, כי ככל שמדובר במעבר בתוך גבולות המדינה הרי שבעולם של היום
16 אין מדובר במרחקים גדולים במיוחד, נוכח אמצעי התחבורה המפותחים בארץ, אשר
17 יאפשרו להורה הלא משמורן לקיים זכותו וזכות הילד להסדרי ראייה גם לאחר ביצוע
18 המעבר, שכשלעצמו אינו טומן בחובו סכנת ניתוק של הילד מאותו הורה. במקרים כאלה גם
19 ראוי שבית המשפט "יפצה" את אותו הורה על דרך קיום הסדרי ראייה רחבים וחלוקה
20 מתאימה של נטל הסעת הקטין לשם קיום מפגשים אלה.
21
22 **אסכם, איפוא, כי לדעתי השאלה היחידה העומדת על הפרק לצורך הכרעה בתביעות**
23 **המשמורת דנו, הינה שאלת טובתה של הקטינה; האם תהא זו טובתה להיות במשמורתה**
24 **ובהשגחתה העיקרית של אימה שעברה לגור ב-***, או שמא, אצל אביה כשהסדר של**

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 משמורת משותפת אינו מעשי בנסיבות העניין נוכח עמדת הצדדים שלא מתכוונים לשנות
2 את מקום מגוריהם.
3
4 כמו כן, ברי, משמדובר בבני זוג אשר דרכיהם נפרדו, הרי שמטבע הדברים, רצונותיהם
5 לגבי המשך חייהם, אינם משיקים בהכרח, והדבר משליך על הילדים ועל מקום הימצאם.
6 במקרה כזה על בית המשפט להגיע להחלטה אשר תגשים במידה המירבית – האפשרית,
7 את אינטרס הילדים להינות ממסגרת יציבה במשמורתו של ההורה שנמצא מתאים יותר
8 (מקום ולא ניתן לקיים משמורת משותפת) ויחד עם זאת, לשמור על קשר בין הילדים לבין
9 ההורה האחר. יש למצוא, איפוא, נקודת האיזון בה יקויימו במידה מירבית הזכויות של
10 הילדים, החירות של הוריהם לבחור את מקום מגוריהם וזכויות המגע של ההורים עם
11 הילדים, מבלי שהאחת תבוא על חשבונה של האחרת, ומבלי שזכויות אלו תיפגענה.
12
13 22. כידוע, עקרון טובת הקטין הוא אשר מנחה את בתי המשפט, בדונם בשאלת המשמורת על
14 קטינים. עקרון זה חל גם שעה שבית המשפט דן בבקשת הורה אחד לשנות את מקום מגורי
15 הקטין, בשל כך שההורה מעתיק או מתעתד להעתיק את מקום מגוריו שלו.
16 עקרון טובת הילד מנחה כעקרון על בעת הדין בשאלת משמורת הילדים ומקור אחזקתם
17 ומגוריהם מבלי שיישקלו לצדו באופן עצמאי שיקולים אחרים, אלא במסגרת הנסיבות כולן
18 (עמ"ש (נצ') 9963-06-11 פלונית נ אלמוני, פורסם בנבו, עמ' 9 לפסה"ד).
19
20 בעניין פלונית הנ"ל נפסק גם, כי אין מקום להתייחס לשאלה, האם בקשת הורה לעבור
21 למקום מגורים אחר, צריכה או אינה צריכה לטובת הילדים, או האם יש ללמוד מעצם
22 הבקשה על מסוגלותו ההורית. הנחת היסוד במקרים אלה היא, כי ההורה עבר להתגורר
23 באזור אחר בארץ, אף אם הוא מרוחק מרחק נסיעה של שעה או יותר מההורה השני ואינו
24 מאפשר עוד קיום משמורת משותפת פיזית, וכי מעברו של אותו הורה התבצע כבר, ועל
25 בסיס הנחה זו להכריע בשאלת משמורת הקטינים, על פי טובתם (עמ' 12 לפסה"ד)

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 בהקשר זה נפסק גם, כי השאלה אינה אם הקטינים כשלעצמם צריכים את המעבר והאם
2 המעבר ייטיב עימם, וגם אינה האם המעבר מוצדק. השאלה היא, מה טובתם של הקטינים
3 במצב שנוצר כאשר האם מבקשת לעבור, ואין לבדוק אם יש צידוק למעבר והאם התנהגות
4 האם נאותה (ע"מ ב"ש) 119/08 פלוני נ' פלונית, מיום 13/8/08 פורסם בנבו).

5

6

מן הכלל אל הפרט

7

8 23. לאחר שהבהרתי את השיקולים הרלוונטיים להכרעה בתביעות ההדיות למשמורת, ובטרם
9 אנמק את המסקנה אליה הגעתי, אתייחס בקצרה לטענת הנתבע לפיה האם לא הופנתה
10 לבדיקת מסוגלות הורית, וכי היה מקום לערוך לה בדיקה כזו, ואבהיר. מהתרשמותי מהאם
11 וממכלול החומר שהונח בפני, עולה כי אין כל פגם ביכולת ההורית של האם, ואף נראה
12 שהנתבע עצמו אינו מאמין בקיומו של פגם כלשהוא בהורות האם, ומעלה את הטענה ללא
13 ביסוס. יודגש, כי מטיעוני הנתבע עולה, כי הוא מבקש שהמשמורת על הקטינה תהיה
14 משותפת לשניהם – לו ולתובעת, וכי במידה והתובעת לא תסכים לחזור להתגורר בקרבת
15 האב, כי אז המשמורת תהא בידיו (ראה בעניין סי' 16. א. עמ' 50 לסיכומי הנתבע שם הוא
16 מציין במפורש, כי טובת הילדה היא שתהיה במשמורת משותפת). מכך עולה, כי למעשה,
17 הנתבע לא כופר במסוגלותה ההורית של האם.
18 לא למותר להוסיף בהקשר זה, כי ד"ר גוטליב - המומחה מטעם ביהמ"ש לא מצא כל פגם
19 בהורות של האם (ושל הנתבע), ועל כך ארחיב בהמשך.
20 מצד שני אציין, כי אין בפי האם טענות כנגד מסוגלותו ההורית של האב, והיא אף רואה בו
21 דמות חיובית בחיי הקטינה.

22

23 24. התמונה העולה ממכלול החומר שהונח בפניי ומהתרשמותי מבני הזוג הינה, כי שני הצדדים
24 הם הורים טובים ומסוגלים לגדל את הילדה והיא קשורה לשניהם. שני ההורים השתתפו

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 בגידולה של הקטינה, אם כי, מטבע הדברים ומאחר והתובעת לא עבדה משך שנה וחצי
2 אחרי הלידה, הרי חלקה בגידול הילדה היה גדול יותר.
3
4 לאור מסקנתי הנ"ל והשאלות הרלוונטיות לצורך הכרעה בתביעות המשמורת כפי שהובהר
5 לעיל, לא ראיתי לפרט את עדויות ההורים ולדברים העולים מחקירותיהם הארוכות
6 בביהמ"ש וההאשמות שמטיחים האחד בשני. לאור האמור גם לא ראיתי מקום להרחיב
7 באשר לעדות הגנת שהוזמנה לעדות ע"י הנתבע, והעידה בעניינים שונים, כגון השאלה אם
8 ידעה על הכוונה למעבר ל- ***, מי היה מביא ולוקח את הילדה מהגן וכד', וכן שאלות לגבי
9 נוכחות הקטינה בגן בחודשים האחרונים שקדמו לפירוד. יש לזכור גם, כי עסקינן בעדויות
10 המתייחסות לתקופה בה היתה הקטינה כבת שנתיים.
11
12 25. הנתבע העלה בסיכומיו טענות רבות בקשר לתסקיר העו"ס לסדרי דין שהוגש במהלך הדיון
13 בבקשה למשמורת זמנית, ובין אלה הטענה, כי התסקיר הוכן ע"י שירותי הרווחה ב- ***
14 ולא ע"י שירותי הרווחה ב- **, בניגוד להחלטת ביהמ"ש, כאשר עורכת התסקיר פועלת
15 בניגוד עניינים לאור היכרות התובעת עם שירותי הרווחה ב- **. עוד טען, כי פקידת הסעד
16 לא התייחסה לשאלות שנתבקשה להתייחס אליהן בהחלטת ביהמ"ש, כגון שאלת השפעת
17 המעבר ל- *** על הילדה ועל האב, כשמצד שני היא התייחסה לסוגיות שלא נתבקשה לחוות
18 דעתה בהן, כגון הסדרי ראייה.
19
20 כבר אבהיר, כי הכרעתי בתביעות המשמורת כפי שתפורט להלן מבוססת על חוות הדעת של
21 ד"ר גוטליב והתרשמותי ממכלול נסיבות הצדדים, גם בהתעלם מהאמור בתסקיר פקידת
22 הסעד. התסקיר הנ"ל ניתן כאמור במסגרת הבקשה למשמורת זמנית, ומטבע הדברים, לא
23 היה מקיף דיו ולא בחן את מכלול הסוגיות הרלוונטיות לתביעת המשמורת. התסקיר ניתן
24 ללא שקוימה פגישה עם האב אלא רק שיחה טלפונית, כך שפקידת הסעד גם לא יכולה
25 היתה להתרשם מטיב הקשר בין האב לבין הקטינה. התסקיר אינו בוחן לעומק את השאלה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 המרכזית העומדת להכרעה בתביעת המשמורת, היא שאלת טובת הילדה בנסיבות
2 הקיימות. מקריאת התסקיר עולה, כי התרשמות פקידת הסעד היתה שמצבה של הקטינה
3 ב*** טוב, ומשום כך היא היתה בדעה שיש ליתן את המשמורת בידי האם, שעה שאין חולק
4 כי מצבה של הקטינה לא היה טוב ב- ***. ברור, כי אין די בהתרשמות זו ולצורך הכרעה
5 בשאלת המשמורת יש ליתן את הדעת למספר סוגיות, כפי שיפורט.

6

7

ועתה לגוף ההכרעה

8

9 26. כאמור, לצורך בחינת הסדר המשמורת המשרת את טובת הקטינה, ואם טובתה עולה בקנה
10 אחד עם מעברה ל-***, או שמא טובתה מחייבת השבתה ל-***, מונה ד"ר גוטליב -
11 פסיכולוג קליני, כמומחה מטעם ביהמ"ש. זה הגיש חוות דעתו בה התייחס לשאלת
12 המשמורת, המעבר ל-*** וכן להסדרי הראיה, והוא נחקר עליה.

13

14 27. המומחה הגיע למסקנה שהאם מגדלת את הילדה בצורה נאותה, וכי אין כל הצדקה
15 להעברת המשמורת לידי האב.

16 המומחה ציין, כי על אף המרחק בין מקום מגורי ההורים, הרי שלא נראה כי יש במרחק זה
17 כדי לפגוע בילדה בצורה קשה, הן מבחינת הקשר עם האב והן מבחינת עצם הנסיעות.

18 המומחה הוסיף, כי יש לבחון מחדש את הסדרי הראיה, על מנת לאפשר לילדה לראות את
19 אביה יותר ממה שהיא רואה אותו כיום.

20 בסופו של יום, המליץ המומחה ליתן את המשמורת בידי האם ולקבוע הסדרי ראיה עבור
21 האב והילדה. המומחה ציין, כי יש מקום לשקול בניית תוכנית המבוססת על סופי שבוע
22 ארוכים בתדירות גבוהה, מאשר אחת לשבועיים. כמו כן, לדעתו, ניתן לחלק את החגים
23 ואת החופשות ביחס של 60/40 או 70/30 לטובת האב. לפי המומחה, טובת הילדה אינה
24 מחייבת החזרתה ל***.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 המומחה הבהיר, כי במידה והנתבע היה מוכן לכך, היה מקום לשקול משמורת משותפת,
2 אולם לדעתו, כיום ספק אם הוא באמת מוכן לדבר על סידור שכזה באופן ענייני.
3
4 האם ביקשה לאמץ את חוות הדעת של המומחה, לפיה המשמורת תהא בידה וקביעת
5 הסדרי ראייה בהתאם להמלצות המומחה.
6 מצד שני ביקש האב לדחות את מסקנות המומחה ולהורות, כי המשמורת תהא בידו או
7 שתהיה משמורת משותפת לשני הצדדים, במידה והאם תסכים לחזור ל**.
8 בסיכומיו הפנה הנתבע לחלק מהדברים שצוינו בחוות הדעת ולחקירת המומחה בביהמ"ש
9 וטען, כי המומחה יוצא מתוך הנחה, כי יש להנציח את המצב שיצרה האם ובמסגרתו לבדוק
10 כיצד למצוא פתרון, כשלשיטתו לא כך צריך לבחון את הדברים, וכן טען, כי מדברי
11 המומחה עולה, כי טובת הקטינה תומכת בהחזרתה ל**.* כפי שיובהר להלן, אין ממש
12 בטענות אלה.
13
14 אוסיף, כי לטענת הנתבע המומחה חרג מהמנדט שניתן לו ע"י ביהמ"ש ועסק בעניינים שלא
15 נתבקש לבדוק אותם, כגון שאלת סיבת מעבר האם ל**.* איני רואה מקום להרחיב בעניין
16 זה ואציין בקצרה, וכפי שהבהרתי קודם, כי בכל מקרה סיבת המעבר של האם אינה
17 רלוונטית ודי בכך שזהו רצונה של האם.
18
19 לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ובחנתי את מכלול נסיבות המקרה, החלטתי לאמץ את
20 חוות דעתו של ד"ר גוטליב. מדובר בחוות דעת מעמיקה, במסגרתה בחן את שאלת טובת
21 הקטינה, שהיא כאמור השאלה המרכזית בתביעות המשמורת.
22
23 אמנם, תפקידן של חוות דעת כאלה היא להאיר את עיני בית המשפט בעובדות והן מהוות
24 כלי עזר הניתן בידי בית המשפט. לא אחת נקבע, כי יש ליתן חשיבות לחוות דעת מומחים,
25 בשל יכולתם לבחון את השאלות המתעוררות בכל מקרה בעין מקצועית, ובשל היותם גורם

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 ניטראלי לעומת הצדדים היריבים, ויפים לענייננו דברי כבוד השופט חשין ב [בג"צ 5227/97](#)

2 [מיכל דויד נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד נה \(1\) 453](#) :

3

4 "טובתו של הילד אינה מושג תיאורטי. לעניינה נדרש בית המשפט

5 לקביעת ממצאים שבעובדה. ממצאים אלה בית המשפט לא יוכל לקובעם

6 - על דרך הכלל – אלא אם יובאו לפניו ראיות, וראיות לענייננו פירושן

7 הינו – בעיקרם של דברים – חוות דעת של מומחים".

8

9 30. במקרה דנן, חוות הדעת ניתנה לאחר שהמומחה נפגש פעמיים עם האב, פעמיים עם האם,

10 ערך בדיקות אינטראקציה בין האב לקטינה ובין האם לקטינה, ולאחר שערך שיחת סיכום

11 עם שני ההורים.

12 המומחה נתן חוות דעת מושכלת, מפורטת ומקצועית. המומחה נחקר ארוכות ע"י ב"כ

13 הנתבע אשר ביקש לערער את ממצאי ומסקנות המומחה, והוא סיפק מענה משכנע לכל

14 שאלה. במהלך החקירה התרשמתי מרמתו המקצועית הגבוהה של המומחה, ומהניתוח

15 המעמיק של מכלול הנתונים הצריכים להכרעה. בעקבות חקירת המומחה רק התחזק אימון

16 ביהמ"ש בהמלצותיו ובמסקנותיו, ולא הונחו בפניי טעמים של ממש לסטות מהמלצות

17 המומחה.

18

19 ראה בעניין זה [רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני פ"ד נה \(2\) 321, 332 \(2001\)](#) שם נפסק, כי

20 "בהיעדר ראיות בעלות משקל לסתירת האמור בחוות-דעת המומחים ייטה בית-המשפט

21 לאמץ את מימצאי חוות-הדעת ומסקנותיהן".

22

23 להבהרת דבריי, להלן אתייחס לממצאים ולמסקנות שבחוות הדעת, ולעדויות של המומחה.

24

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 כפי שעולה מחוות הדעת, המומחה התרשם, כי האם מבינה את החשיבות בהמשך הקשר
2 בין הקטינה והאב, וכי היא רואה בו דמות חיובית בעיני הילדה. המומחה גם התרשם, כי
3 האם לא היתה מתנגדת לעיבוי הקשר בין הקטינה והאב, וכי היא סבורה שכך יש לנהוג.
4
5 באשר למסוגלות ההורית של האם, המומחה לא מצא בבדיקתו ליקוי מהותי או ממשי
6 בהורות של האם והבהיר, כי גם האב לא טען כי יש ליקוי שכזה.
7
8 באשר לאב, המומחה התרשם, כי הוא אדם כעוס ונוקשה, אשר נותן לכעס שלו ולתחושת
9 הצדק שלו לגבור על אותם דברים שהוא טוען. מצד אחד טוען הנתבע, כי הוא מעוניין
10 להיות מעורב יותר בחיי הילדה, ברם, מצד שני, הרי שבפועל אינו מקיים קשר עם הגן של
11 הילדה או הרופאה שלה, אף שאין כל מניעה שיעשה כן.
12
13 המומחה לא מצא בבדיקתו פגם בהורות של הנתבע, אם כי ציין, כי היה קשה להבין מדוע
14 הוא נמנע מלקיים קשר משמעותי יותר עם בתו, גם בהתחשב בנסיבות ה"בעייתיות".
15
16 32. באשר לקטינה, המומחה התרשם, כי היא קשורה לשני ההורים, וכי לא ניתן להבחין
17 בהעדפה שיש לה להורה אחד על פני השני. המומחה הבהיר, כי מפאת גילה היא זקוקה
18 לקשר תדיר עם שני ההורים.
19
20 המומחה התייחס לפן הפסיכולוגי של חזקת הגיל הרך (חוות הדעת נתקבלה לפני שפורסמו
21 המלצות ועדת שניט) בהקשר לתיק דנן וציין, כי לא היה בבדיקתו בכדי להצביע על נסיבות
22 מיוחדות המעביבות על המסוגלות ההורית של האם, ולכן אינו סבור, כי יש מקום לדחות את
23 החזקה. מכל מקום, להערכתו, והדברים מקובלים עלי, התאמתה של האם להיות
24 משמורנית אינה נובעת רק מהחזקה הנ"ל, אלא גם מהאופן בו היא מגדלת את הילדה היום
25 ומהיחס הכללי שלה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 המומחה ציין, כי אמנם שני ההורים טוענים, כי טובת הילדה היא זו אשר ניצבת מול
- 2 עיניהם, אם כי הוא התרשם, כי נכון להיום האם גם מוכנה לעשות מעשים אשר יגבו את
- 3 הצהרותיה יותר ממה שהאב מוכן ומסוגל לעשות.
- 4
- 5 באשר למרחק בין *** לבין ***, היכן שמתגורר הנתבע, ציין המומחה, כי מניסיונו בתיקים .33
- 6 אחרים דומים מרחק זה לא נחשב כמרחק שיש בו כדי לסכן קשר בין הורה לילד, כפי שהאב
- 7 חושש. אמנם במקרה כזה לא ניתן לנייד את הילד מעיר אחת לשנייה מספר פעמים בשבוע,
- 8 ולכן נדרשת "יצירתיות" בקביעת הסדרי הראייה ויש להשתחרר מחשיבה נוקשה המחפשת
- 9 "שוויון", הרואה את הקשר בין הורה לילד בראש וראשונה כפועל יוצא מזמן שהייתו של
- 10 הילד במחיצת כל אחד מהוריו.
- 11
- 12 מסכים אני עם דעתו זו של המומחה, שכן אם נגרוס אחרת הרי שבכל אותם מקרים של
- 13 זוגות שנפרדו ולהם ילדים משותפים, לא יתאפשר לאותו הורה המעוניין לעבור מצפון
- 14 הארץ, למשל, למרכז, לבצע מעבר כזה, נצר את צעדיו, נקבע ונכתב עבורו את אזור
- 15 מגוריו, ואולי גם בדרך זו את עיסוקו ואת הקריירה המקצועית שלו, וגם את האפשרויות
- 16 להקים משפחה חדשה, וזאת בשל אותו רצון ל"שוויון" בהסדרי הראייה וזכויות המגע עם
- 17 הילדים.
- 18 בעניין זה אוסיף, כי בכל אותם מקרים בהם הורים לילדים נפרדים, הרי שבהתאם לאותה
- 19 דעה בה מחזיק הנתבע, אמורים אנו לפטור את עצמנו מאותה התלבטות בדבר הסדרי
- 20 המשמורת או הצורך באישור המעבר, וזאת בקלות רבה, בשל אותה פגיעה שהיא
- 21 אינהרנטית למציאות החדשה שנוצרה ולמרחק הגיאוגרפי. כי אז נאמר שהעקת מקום
- 22 מגוריו של אחד ההורים עם או בלי הילדים, פוגע, בהכרח, בזכויות הילדים או בזכויות
- 23 ההורה האחר.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 אינני סבור, כי שוויון פורמאלי בקיום הסדרי המשמורת, הוא ערך ואינטרס הראוי להגנה,
2 במקרה שלנו, בשל כל הטעמים שמניתי לעיל ובשל הטעם הפשוט לפיו לא ניתן להשיגו
3 במציאות החיים החדשה של אותם ילדים והוריהם.
4
- 5 לעניין המשמורת ציין המומחה, בין היתר, כי מדברי שני ההורים עולה, כי האם היא זו .34
6 שנשארה בחלק הארי של הטיפול היומיומי בילדה. נכון להיום, האם היא זו אשר מעורה בכל
7 מה שקשור בחינוכה של הילדה ובטיפול הרפואי אותו מקבלת ונראה, כי חרף הצהרות
8 האב, הרי הוא נמנע בצורה מכוונת ממעורבות כזו. לפי המומחה, המרחק אינו מסביר מדוע
9 האב נמנע מלהיות מעורב טלפונית בענייני הילדה, כאשר הוא אף עובד בהיקף של 3/4
10 משרה, כך שאם היה רוצה בכך הוא היה יכול להגיע לפגישות עם הגנות או עם הרופא של
11 הילדה.
12
- 13 המומחה מסכם ומציין, כי מהמכלול עולה תמונה קשה ובעייתית במספר מישורים. מצד .35
14 אחד, קיים קושי אנושי לא פשוט הנובע לעיתים קרובות מכך שמערכת היחסים בין ההורים
15 אינה טובה. ההורים "תקועים", כך שמבחינה פסיכולוגית הם אינם נשואים אם כי מבחינה
16 משפטית הם עדיין לא גרושים. מדובר בהורים עם מגבלות מסוימות מבחינה תעסוקתית,
17 וכיום כל אחד מעוניין להתגורר באזור היכן שנוח לו יותר. מבחינת הילדה, הרי היא רואה
18 בשני הוריה כדמויות חיוביות ומשמעותיות בחייה, ואין כל סימן להסתה.
19
- 20 המומחה ציין, כי מצב בו הילדה מתגוררת רחוק יחסית מאביה אינו אידיאלי. עם זאת,
21 אין בו כדי להזיק לילדה, במיוחד בהתחשב בכך, כי אם לשני הצדדים יהא רצון כן ואמיתי
22 שהילדה תזכה להסדרי ראייה רחבים עם אביה יהיו מספיק דרכים לגשר על הפער.
23

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 36. כאמור, המומחה נחקר על חוות דעתו, ומעדותו רק מתחזקת המסקנה, כי בנסיבות המקרה
- 2 טובת הקטינה היא להיות במשמורת האם (שעה שכאמור משמורת משותפת אינה מעשית
- 3 בנסיבות המקרה).
- 4
- 5 המומחה נשאל " איך מתיישבת טובת הקטינה עם העובדה שאביה לא יכול ללוות אותה
- 6 בחיי היום יום בגדילתה, בית הספר, בגן, בלימודים, במפגשים, אירועים?" והשיב, כי
- 7 "טובתה של הילדה מחייבת ששני ההורים ילוו אותה במפגשים, אירועים ויהיו בקשר עם
- 8 המסגרות החינוכיות, זאת טובת הילדה" (ראה עמ' 16 לפרוטוקול מיום 17/4/11, ש' 8-11).
- 9 המומחה אישר, כי קרבה גיאוגרפית בין ההורים אכן משרתת את טובת הילדה, אך
- 10 הבהיר, כי במציאות הקיימת האם תוכל לגדל את הילדה בצורה הטובה ביותר ולדעתו
- 11 ב***. (עמ' 16 ש' 26-29)
- 12
- 13 המומחה נשאל אם טובת הילדה נפגעת כתוצאה מהמעבר ל***, והשיב כי הדבר מקשה על
- 14 הקשר עם האב, אך ישנן דרכים למתן קושי זה (עמ' 19 ש' 25-29).
- 15 המומחה אישר, כי האב מסוגל להיות משמורן משותף (עמ' 22 ש' 8-9) אם כי הבהיר כי
- 16 באותה הנשימה האב מבקש משמורת משותפת אך לא מוכן להתייחס לאפשרות שהאם
- 17 תישאר ב***. לדעת המומחה האם צריכה להישאר ב***, והאב לא הציע כל תכנית ריאלית
- 18 לקיום משמורת משותפת (עמ' 17 ש' 7-9).
- 19
- 20 הנה כי כן, מדברי המומחה ומחוות הדעת עולה התמונה הבאה; שני ההורים הם הורים
- 21 המסוגלים לגדל את הקטינה. הקטינה קשורה לשניהם, ושניהם יכולים לשמש כמשמורנים.
- 22 בשל מגוריהם של ההורים במרחק נסיעה של למעלה משעה וחצי האחד מן השניה ובשל
- 23 טעמים נוספים הקשורים באב, לא ניתן לקיים הסדר של משמורת משותפת, שהיא בדרך
- 24 כלל, בבחינת ההסדר הטוב ביותר לקטינים שהוריהם נפרדו. בנסיבות דנן עולה השאלה
- 25 האם טובת הקטינה להיות במשמורת אביה שמתגורר ב*** או במשמורת אימה, שהעתיקה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 את מקום מגוריה ל***. כפי שהובהר לעיל, המומחה הגיע למסקנה, כי בנסיבות המקרה
- 2 טובת הקטינה להיות במשמורת אימה המתגוררת ב***, ומסקנתו זו מבוססת למדיי
- 3 ומקובלת עליי.
- 4
- 5 37. לאור כל האמור לעיל, אני מורה, כי המשמורת על הקטינה תהיה בידי אמה, ודוחה את
- 6 תביעת האב למשמורת על הקטינה או למשמורת משותפת, וכן בקשתו להורות על החזרת
- 7 הקטינה ל***.
- 8
- 9 38. באשר להסדרי הראיה, הנני מורה כי אלה יתקיימו באופן הבא:
- 10 (א) מידי סוף שבוע שני, תשהה הקטינה אצל אביה ובהסעתה יישאו שני הצדדים שווה
- 11 בשווה.
- 12 הילדה תשהה אצל אביה מיום ו' עם סיום הגן או המסגרת הלימודית ועד למוצאי
- 13 שבת. בנוסף, פעם אחת לחודש, באמצע השבוע, יפגוש האב את בתו.
- 14 (ב) כמו כן הילדה תשהה אצל אביה בחופשת הקיץ למשך תקופה כוללת של 40 יום
- 15 וזאת בתיאום בין שני ההורים.
- 16 בחופשות ובחגים תשהה 70% מהזמן אצל אביה.
- 17 (ג) בשל קשיי התקשורת בין ההורים, אני ממנה מתאמת הורית על מנת שזו תקבע את
- 18 הסדרי הראיה, בהתאם להנחיות שלעיל, תערוך בהם שינויים לפי מבחן טובת
- 19 הקטינה וזאת בהתאם לנסיבות, כאשר המנדט שניתן למתאמת הוא לשנה וחצי
- 20 מהיום.
- 21 בשכרה ישאו שני ההורים שווה בשווה.
- 22 צו בדבר מינויה של המתאמת ההורית וזהותה, יינתן בנפרד.
- 23
- 24
- 25

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10
תמ"ש 43145-05-10
תמ"ש 43244-05-10
תמ"ש 24021-08-10

התביעה הרכושית

1

2

3

39. הכספים שנתקבלו בירושה מאבי הנתבע;

4

אין חולק, כי כספים אלה הנתבע קיבל בירושה עקב פטירת אביו בשנת 1996, שנים רבות

5

טרם נישואי הצדדים. ס' 5 (א) לחוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג – 1973 קובע, כי "עם

6

התרת הנישואין או עם פקיעת הנישואין עקב מותו של בן זוג (בחוק זה – פקיעת הנישואין)

7

זכאי כל אחד מבני הזוג למחצית שווים של כלל נכסי בני הזוג, למעט –

8

(1) נכסים שהיו להם ערב הנישואין או שקיבלו במתנה או בירושה בתקופת

9

הנישואין..."

10

סעיף 4 לחוק, דן ברכוש שהביא מי מבני הזוג לנישואין וקובע:

11

" אין בכריתת הנישואין או בקיומם כשלעצמם כדי לפגוע בקניינם של בני הזוג,

12

להקנות לאחד מהם זכויות בנכסי השני או להטיל עליו אחריות לחובות השני"

13

14

לטענת התובעת, אף שהכספים נתקבלו בירושה, הרי לאור התנהלות הצדדים משך 4 שנים

15

בהן היה לה ייפוי כוח בחשבון בו הופקדו הכספים, וברשותה היה כרטיס אשראי מחשבון זה

16

והיא משכה ממנו כספים לצרכי הבית וצרכיה האישיים, הרי היא הפכה לשותפה בכספים

17

אלה.

18

19

40. אין בידי לקבל טענה זו של התובעת. התובעת לא הוכיחה שיתוף בכספים אלה. כפי שהעיד

20

הנתבע, ועדותו לא נסתרה, הכספים הופקדו בפק"מ לאורך שנים ולא עורבבו בכספי בנה"ז,

21

אם כי לפעמים נמשכו מהם כספים כדי לסייע במצוקה כלכלית רגעית, או מקום בו נדרשו

22

להוצאה גדולה וחד פעמית. האישה היתה מיופת כוח בחשבון לתקופה קצרה של שנה ומספר

23

חודשים, ולא ארבע שנים (ס' 119 + ס' 120 לתצהיר עדות ראשית של הנתבע) ועובדה זו

24

כשלעצמה אינה הופכת אותה לשותפה. הנתבע נשאל אודות גרסתו זו שאלה אחת בלבד,

25

והוא עמד על דבריו. (עמ' 61 פרוטוקול מיום 22/6/11 ש' 25-29)

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1
- 2 במהלך החקירה הנגדית אישרה התובעת, כי הכספים לא הופקדו בחשבון משותף וכשעומתה
- 3 עם טענת הנתבע, כי ייפוי הכוח היה לתקופה קצרה ולא 4 שנים כטענתה, היא טענה שאינה
- 4 זוכרת ממתי ניתן לה ייפוי הכוח (עמ' 45 לפרוטוקול מיום 29/5/11 ש' 2-7)
- 5 טענת התובעת, כי היה ברשותה כרטיס אשראי במסגרת החשבון בו הופקדו הכספים,
- 6 ובאמצעותו הוציאה הוצאות לצרכי הבית ולצרכיה האישיים לא נתמכה בראיה כלשהי,
- 7 וממילא גם אם נכונה היא הרי שלא מכוחה ניתן לראות בכספים כמשותפים. הנתבע אפשר
- 8 לאשתו למשוך כספים מתוך אותו חשבון, לשלם תשלומים שוטפים ואחרים אך אין משמעות
- 9 הדבר כי ראה בה שותפה בכספים, וביקש להפכה לכזו.
- 10 התובעת אינה טוענת כי הנתבע הצהיר לפניה או הציג מצג לפיו הפכה לשותפה מלאה
- 11 בסכומים אלה.
- 12
- 13 **סיכומה של נקודה זו**; האישה לא הוכיחה טענתה, כי היא שותפה בכספים שנתקבלו בירושה
- 14 עקב מותו של אבי הנתבע, שנים רבות טרם נישואיהם.
- 15
- 16 41. לעניין הרכב; סבורני כי לא ניתן להכריע בטענות התובעת בעניין זה ולא ניתן להעניק לה את
- 17 הסעד המבוקש, ללא צירוף אימו של הנתבע, כנתבעת נוספת משהיא רשומה כבעלים של
- 18 הרכב.
- 19 ודוק: התביעה שלפני היא לפירוק שיתוף ברכב להבדיל מתביעה לאיזון שוויו. ההכרעה, אם
- 20 כן, בתביעה כזו, מחייבת בירור טענות הצדדים ושמיעת עמדתה של האם וגרסתה בעניין זה
- 21 שכן פירוק השיתוף יהא על דרך מכירת הרכב וחלוקת כספי הפידיון.
- 22
- 23 בשולי הדברים יצוין, כי הנתבע צירף לתצהירו רישיון הרכב שם צוין כי הרכב בבעלות האם,
- 24 פוליסות ביטוח על שמה של אימו, מכתב נלווה להמחאה ע"ס 27,551 ₪ מחברת הביטוח אשר
- 25 נתקבלה כפיצוי בגין רכב קודם שאף הוא היה רשום על שם האם. גם התובעת אינה חולקת

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 על כך שהרכב הקודם, שאף לגביו טוענת היא כי היה בבעלותם המשותפת של בני הזוג, אך
2 היה רשום ע"ש אימו של הנתבע, גם הפעם מטעמים פורמאליים בלבד.

3
4 מאידך גיסא, בחקירה הנגדית אישר הנתבע, כי על שם אימו רשומים שני רכבים. עוד אישר
5 הנתבע, כי בני הזוג השתמשו ברכב וזה עמד לרשותם מרבית הזמן (עמ' 67 ש' 11-9).

6
7 זכויות סוציאליות, פנסיוניות ואחרות

8 42. כאמור, תביעת התובעת הוגשה כתביעה לפירוק שיתוף להבדיל מתביעה לאיזון משאבים,
9 ונוכח הוראות חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג – 1973, המחיל את הסדר איזון המשאבים
10 על בני זוג שנפרדו או התגרשו, הרי שבגדרי תביעה לפירוק שיתוף ניתן להורות על פירוק
11 השיתוף בנכסים – מטלטלין או מקרקעין משותפים, להבדיל מזכויות ברות איזון על פי
12 החוק.

13
14 אי לכך, דוחה את טענות התובעת לפיהן יש להורות על "פירוק השיתוף" בזכויות פנסיוניות
15 וסוציאליות אחרות, ולפני כל צד פתוחה הדרך להגיש תביעה מתאימה על פי חוק יחסי ממון
16 בין בני זוג. בהקשר זה יוער, כי זכויות סוציאליות, פנסיוניות ואחרות, אינן בגדר זכויות
17 משותפות אלא בגדר זכויות שניתן לאזן את שווין במסגרת איזון כלל הזכויות והחובות של
18 הצדדים וזאת במסגרת תביעה מתאימה להבדיל מזו שלפני.

19
20 תביעת המזונות

21
22 42. כזכור, המדובר בקטינה מקטני קטנים ילידת 5/08.

23 בהתאם לדין העברי החל על הצדדים האב חייב במזונות ילדיו עד גיל 6 מכוח דין
24 תורה ולאחר גיל 6 ועד לגיל 15 מכוח תקנת חכמים. במסגרת זו, על האב לספק
25 לילדיו את כל צרכיהם ההכרחיים. באשר לצרכים שמעבר לכך, החובה היא מדין

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 צדקה, והיא חלה על שני ההורים, בהתאם להכנסותיהם ויכולתם (ראה ע"א 591/81
2 פורטוגז נ' פורטוגז, פ"ד לו(3) 449,454,457; ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר, פ"ד לח(2)
3 14, 21-22).

4

5 לא הובאו לפני ראיות בדבר צרכים מיוחדים שיש לילדה, וצרכיה אם כן יהיו בגובה
6 הצרכים הרגילים של בנות גילה.

7 בענייננו, אמת המידה שתנחה את בית משפט זה בקביעת מזונות הקטינים תהא זו
8 שנקבעה בהלכת בן עמי (בר"ע 1895/02 ב' י' נ' ב' י', תק-מח 2003(1), 23019) על פיה,
9 צרכיו ההכרחיים של כל קטין, שאינם דורשים ראיות מפורטות משהם בידיעה
10 הכללית השיפוטית, עומדים על סך של 1,150 ₪ (הסכום המעודכן להיום הוא כ-
11 1,400 ₪ - ראה רמ"ש (ים) 17808-05-10 מיום 8.8.11), ללא הוצאות מדור וללא
12 הוצאות גן או חינוך.

13

14 בתצהיר עדותה הראשית של האם מיום 9/3/11 היא חזרה על הטענות שבתביעה והוסיפה 4.3

15 כי מזה מספר חודשים עובדת במפעל והכנסתה עומדת על כ- 5,500 ₪ כשלבדבריה היא
16 נושאת בתשלום החזרים חודשיים בגין מפרעה בסך של 1,600 ₪ ועל כן הכנסתה הפנויה
17 היא בסך של 4,000 ₪.

18 האם מסרה, כי היא מתגוררת עם הקטינה יחד עם אמה בדירה שכורה ב*** כשדמי
19 השכירות הם בסך של כ- 4,100 ₪.

20 כן טענה, כי עלות המעון היא בסך של 960 ₪.

21

22 בנסיבות העניין, הנני מעמיד את הצרכים ההכרחיים של הקטינה ע"ס של 1,400 ₪ לחודש,

23 לא כולל מעון או גן ילדים וכן לא כולל מדור.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 באשר למדור הקטינה, הנני מעמיד את חלקה על דרך האומדנה, בדירה שכורה, ע"ס של
2 1,000 ₪, כולל בגין החזקת מדור, וזאת לפי דמי שכירות חודשיים של 2,500 ₪ בגין דירה
3 צנועה בת שני חדרים באזור ***.

4
5 באשר למעון, הוכח כי בתקופה בה שהתה הקטינה ב*** היא נרשמה למעון שעלותו
6 החודשית היתה בסך של 1,900 ₪. האם טענה כי רשמה את הקטינה למעון באזור **,
7 תחילה שילמה סך של 1,650 ₪ ובהמשך 960 ₪. אין חולק כי בהמשך הילדה אמורה
8 להירשם לגן ילדים וניתן לרשום אותה בגן עירוני שעלותו נמוכה ביותר.

9
10 נוכח כל האמור לעיל הנני מאשר לקטינה מזונות בגין חינוך – מעון או גן, בסך של 960 ₪
11 לחודש וזאת עד הגיעה לגיל 4 שנים.
12 מגיל 4 שנים ואילך משניתן לרשום אותה לגן עירוני, הנני מעמיד את דמי החינוך על סכום
13 של 150 ₪ לחודש.

14 בנוסף לצרכים אלה, לקטינה הוצאות בגין צרכים שמעבר להכרחיים (טיולים, הצגות,
15 צעצועים וכיוצ"ב), אותם הנני מעמיד על סכום חודשי של 400 ₪.

16
17 מכאן הנני מאשר לקטינה מזונות כדלקמן :

18 א. עד גיל 4 שנים סך של 3,760 ₪ ;

19 ב. מגיל 4 שנים ואילך, סך של 2,950 ₪.

20
21 ועתה לחלוקת נטל תשלום המזונות.

22
23 שני ההורים משתכרים סכומים דומים, כל אחד כ- 5,000 ₪ לחודש.

24 כידוע מזונות פוסקים לא רק מהכנסה בפועל, אלא מרכוש ומכספים העומדים לזכות כל

25 אחד מההורים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 כזכור, לזכות הנתבע כספים בסך של כ- 600,000 ₪ ואלה עומדים לרשותו גם כיום.

2

3 בנסיבות דנן וגם בהתחשב בהוצאות שיש לנתבע לצורכי מחייתו, אותם העמיד על סכום

4 חודשי של 4,255 ₪ לחודש לא כולל חיובו במזונות הקטינה, הרי שהנתבע נותר עם סכום

5 פנוי של כ- 700 ₪ לחודש ממשכורתו וכן סכום נוסף של כ- 600,000 ₪, כספים נזילים

6 העומדים לרשותו.

7

8 אין ספק בנסיבות דנן, כי הנתבע מסוגל לשאת במזונותיה של הקטינה בגין צרכים הכרחיים

9 במלואם, אם לא גם בגין צרכים שמעבר.

10

11 עם זאת, סבורני כי בקביעת שיעור החיוב שיושת עליו יש להתחשב גם בקצבת ילדה

12 המשולמת על ידי המל"ל בסך של כ- 180 ₪ לחודש וכן בסיוע שאמורה לקבל האם כאם חד

13 הורית כגון הנחות בארנונה, סיוע חינוך מהביטוח הלאומי, סיוע בקייטנות ועוד. כמו כן אין

14 לפטור את האם מלהשתתף במזונות הקטינה.

15

16 .44 נוכח כל האמור לעיל, הנני מחייב את הנתבע לשלם למזונות הקטינה את הסך של 2,400 ₪

17 לחודש וזאת לתקופה מיום הגיעה לגיל 4 שנים ואילך.

18 החיוב יהא עד להגיעה של הקטינה לגיל 18 שנים או עד לסיום לימודיה התיכוניים לפי

19 המאוחר מבין שני מועדים אלה, כאשר בתקופת שירות חובה בצה"ל, יעמוד החיוב על

20 שיעור של שלישי.

21 באשר לתקופה שקדמה למועד זה, החיוב יהא בהתאם להחלטה על מזונות זמניים.

22

23

24

25

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

- 1 .45 אשר על כן, הנני מורה כדלקמן :
- 2
- 3 א. מחייב את הנתבע לשלם למזונות בתו הקטינה – התובעת מסי' 1 את הסכומים
- 4 כמפורט בסעיף 44 לעיל.
- 5 ב. המזונות החודשיים השוטפים, ישולמו לא יאוחר מה- 5 לכל חודש עבור אותו חודש
- 6 תשלום.
- 7 ג. קצבת הילדה המשולמת על ידי המל"ל, תשלום לידי אמה והמזונות שנפקו הם
- 8 מעבר לקצבה זו.
- 9 ד. סכום שלא ישולם במועד יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק.
- 10 ה. הפרשי מזונות העבר ככל שאלה לא שולמו, ישולמו ב- 4 תשלומים חודשיים, שווים
- 11 ורצופים, ויתווספו לסכום המזונות השוטפים במועד תשלומם.
- 12 ו. סכום המזונות יהא צמוד למדד המחירים לצרכן שפורסם לאחרונה, ויעודכן אחת
- 13 לשלושה חודשים.
- 14 ז. מחייב את ההורים לשאת שווה בשווה בהוצאות רפואיות חריגות שאינן מכוסות
- 15 על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי.
- 16
- 17 הערה לפני סיום: לתיק בית המשפט הוגשו לאחרונה הודעות מטעם האב, לפיהן האם
- 18 עזבה את *** ועברה, היא והקטינה, להתגורר בישוב סמוך – ****.
- 19
- 20 אינני סבור כי מעבר כזה, גם אם לא היה על דעת האב, יש בו כדי לשנות מהכרעתי הן
- 21 בנושא המשמורת והן בנושא המזונות. המדובר במעבר לישוב סמוך שנמצא במרחק של כ-5
- 22 ק"מ מזרחית ל***. כמו כן, אינני סבור לאור נימוקי הקודמים, כי במקרה זה כשמדובר
- 23 במעבר של האם לישוב אחר לא הרחק מהישוב הקודם, יש לקבל תחילה את הסכמתו של
- 24 אביה של הקטינה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 43185-05-10

תמ"ש 43145-05-10

תמ"ש 43244-05-10

תמ"ש 24021-08-10

1 אין משמעות הדבר כי בית המשפט מאשר כל מעבר ללא תנאי, ברם ככל שמתקיימים תנאי

2 מחיה סבירים ודומים לאלה שהיו לקטינה בזמן מגוריה ב**, אין לראות במעבר כזה כמי

3 שמחייב בחינה מחדש של שאלת המשמורת, וכך הוא הדבר ביחס לתביעה למזונות.

4

5 עם זאת, ככל שאיש מהצדדים סבור שחל שינוי נסיבות מהותי בעקבות אותו מעבר,

6 המצריך בחינה מחדש של שאלת המשמורת או של סוגיית המזונות, פתוחה הדרך בפניו

7 להגיש תביעות מתאימות במסגרתן יידרש בית המשפט לטענותיהם אלה.

8

9 46. בנסיבות העניין, איני עושה צו להוצאות.

10 מותר לפרסום ללא שמות הצדדים וללא פרטים מזהים.

11

12 ניתן היום, כ"ג אייר תשע"ב, 15 מאי 2012, בהעדר הצדדים.

13

14 סארי ג'יוסי, שופט

15